

Gleznas. Ierāmēt vai tomēr ne?

Rāmis kļuvis par interjera elementu arī bez gleznas vai fotogrāfijas

DAINA
BEĻICKA

Vai tas būtu mietpilsoniski, ja rāmjiem tiek pievērsta tāda pati uzmanība kā gleznām? Noteicošais taču ir mākslas darbs.

Kāda ir pašu gleznotāju attieksme pret rāmjiem?

Jauno mākslinieku izstādē "Našku bumba", kas Rīgā notika pirms kāda laika, visi darbi bija izstādīti bez rāmjiem.

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja mūsdienu gleznu glabāšanas nodaļā gandrīz nevienai jauno mākslinieku glezmai nav rāmja, arī ārvalstīs dzīvojošo latviešu mākslinieku gleznas ir bez ierāmējuma – ja ir, tad tas vairāk atgādina tikai listītes.

"Pazīstamā māksliniece Bīruta Baumanē neatzīst rāmjus. Kad muzeja darbinieki izveidoja viņas personālizstādi un darbus ierāmēja, viņas darbi tiktu ierāmēti," stāsta Latvijas Nacionālā mākslas muzeja mūsdienu kolekcijas glabātāja Ilze Putniņa. Viņa pati ir par gleznu ierāmēšanu tajos gadījumos, ja var sacīt – glezna kā perle ietvarā. Kristiānai Dimiterei un Ilzei Avotiņai gleznu rāmji nereti ir darbu turpinājums. Ir arī mākslinieki, kuri paši izgatavo savu darbu ierāmējumu, piemēram, Modris Sapuns.

"Ikdienā, strādājot ar gleznām, man šķiet, ka glezna elpo, ir brīva, ja tai apkārt nav rāmja. Glezniecība nav salona māksla, taču muzejā glabāt gleznas bez rāmjiem ir sarežģīti, jo rāmis ir aizsardzība pret bojājumiem. Tomēr šodien Latvijā gleznu ierāmēšanā – ja var bez kaut kā iztikt, tad iztiek," skaidro Ilze Putniņa.

Pēdējā laikā mākslinieki vairāk glezno liela formāta darbus. Lai tos transportētu uz darbnīcu, jāpasūta speciāls transports. Ierāmēšana ir dārgs priekšs. Kvalitatīvs rāmis var maksāt vairākus simtus latu. Par šādu summu var nopirkt krāsas, jaunus audeklus, apakšrāmi. Arī jauno latviešu mākslinieku gleznu vērtība var būt pat 1000 latu un vairāk.

TIMURĀ SUBHANKULOVA FOTO

Cilvēki ierāmē spoguļus, plauktus, skapjus. Attēlā redzamās mēbeles ir no itāliešu dizaineru kolekcijas "Alta Moda". Ierāmētas mēbeles izskatās grezni un ir ļoti tālu no pieticīgās vienkāršības.

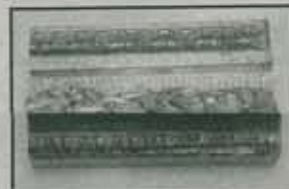
Ierāmēšanas darbnīcas "Kanvas" direktore Anda Kandeveica-Paleja. Darbnīcas sortimentā ir vairāk nekā 400 rāmju.

Rāmis var būt vērtīgāks par gleznu

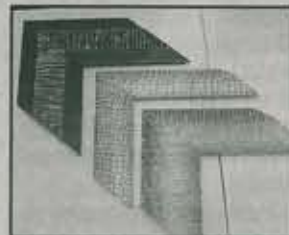
Juristu praksē bijis gadījums, kad tika mantota salīdzinoši nevērtīga glezna, bet apzēlītais glezns rāmis, kas bija trīs četras reizes vērtīgāks par gleznu, nonāca citā īpašumā. Mantojuma saņēmējs vēlējas saņemt tieši rāmi, nevis gleznu. Ierāmēšanas darbnīcā "Kanvas" pasūtījumi, kad rāmis ir vērtīgāks par gleznu, nav nekāds retums.

"Arvien biežāk zīmējumus vai gleznas, kuru vērti-

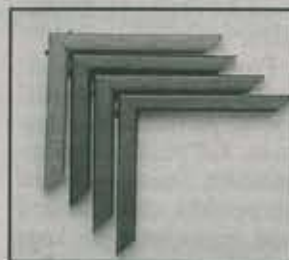
ba ir 15 – 20 latu, ierāmējam rāmī, kas maksā 80 – 100 latu, un tas kopā izskatās labi. Ja mākslas darbam tiek piemēlēts atbilstošs rāmis, tas vienmēr izskatīsies labi, un rāmja cena nav noteicošais izvēles kritērijs," stāsta darbnīcas "Kanvas" direktore Anda Kandeveica-Paleja. Viņa piebilst, ka dārgākā glezna, kas salonā ierāmēta, bijusi no privātkolekcijas, un tās cena ir 18 000 – 20 000 latu. Dārgākie rāmji maksā vairāk nekā 100 latu metrā, bet rāmji, kas apstrādāti ar

Viens no dārgākajiem rāmjiem, tā cena ir vairāk nekā 100 latu metrā.

Rāmju faktūras un ornamentu veidi ir bezgalīgi izvēlē.

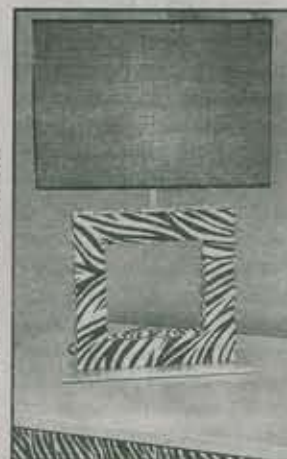
Vienkārši un arī lēti rāmji. Viena metra cena ir 2,50 latu.

zeltu, ir vēl dārgāki. Lētāko rāmju cena ir 2,5 latu metrā.

Patlaban tiek ražoti rāmji visdažādākajiem pielietojumiem un dažādākajiem mākslas darbiem. Cilvēki ierāmē plazmas televizorus, spoguļus, skapjus, pat plauktus un tāfe-

les. Speciāla ierāmētu mēbeļu kolekcija šobrīd apskatāma un nopērkama veikalā "mööbel.zip" tirdzniecības centrā "Spīdīgā ielā". Darbnīcā rāmju sienai tiek noformēta ar rāmjiem vien un tajos nav gleznu. Rāmji ir sienas krāsā, dažādi toņi – nedaudz intensīvāka tonī, un kopumā tas izskatās ļoti labi.

Darbnīcas direktore skaidro, ka atšķirīgiem darbiem piemēlē atšķirīgus rāmjus. Mūsu piedāvājumā ir rāmis, kas ideāli sadzīvo ar jūras ainavām nelielā formātā. Šādi ierāmēta, glezna tikai iegūst. Ja gleznā ir spilgti, intensīvi ziedi, tad rāmis tiek piedāvāts mierīgā sudraba krāsā, bet populārās van Goga gleznas "Saulespuķes" reprodukcijām pietāv brūns rāmis. Īpašu uzmanību rāmim pievērš cilvēki, kuri ir kolekcionāri vai kuriem pieder gleznu kolekcijas. Viņiem ir svarīgi, lai rāmis spētu sadzīvot ar gleznu. Seniem oriģināldarbiem īsti neder spilgts, ass rāmis. Tiem vairāk piemērots tāds, kas rada sajūtu, ka ir 100 gadus vecs. Savukārt, ierāmējot darbus izstādēm, mākslinieki pasūta vienkāršus, neprofilētus rāmjus no priedes koka vai melnalkšņa, kuri tiek atbilstoši krāsoti.

Rāmis – galda lampas dizaina elements.

Ierāmēšanas darbnīcas ir vietas, kur var redzēt, kādus darbus cilvēki izvēlas savu mājokļu interjeriem vai kolekcijām. Pēc pasūtījumiem var secināt, ka lielākā cieņā ir drukāti darbi, kā arī ar roku zīmētas – gleznotas reprodukcijas. Jautājums par gleznu rāmi ir arī jautājums par to, kā mēs vēlamies darbu pasniegt. Ierāmēšanas darbnīcas piedāvā koka, plastmasas, alumīnija rāmjus (latviešiem tuvākais materiāls ir koks). Rāmju veidi ir neskaitāmi. Vienai rāmju sērijai var būt 20 – 30 dažādas krāsas un toņi. Atšķirīgas ir rāmju izvēles tendences Eiropā un Amerikā. Amerikā pat nevērtīgus un izmērā nelielus darbus ierāmē masīvos, greznos un dārgos rāmjos, bet Eiropā dominē vienkāršāki un askētiskāki gleznu rāmji. Par universālu uzskatāms ne īsti zelta, ne īsti sudraba krāsā, kā arī ne pārlietu masīvs rāmis.

Ir darbi, kas noteikti jāierāmē

Jaunajiem darbiem ir jābūt ar stiklu, jo papīrs dzeltē.

"Fotogrāfiju ierāmēšanai vispiemērotākais ir paspartū baltā, melnā vai pelēkā krāsā un neuzkrītošs rāmis. Jo vienkāršāks, jo labāk. Manuprāt, fotogrāfijas kā mākslas veids nepiestāv, piemēram, Latvijas Nacionālā mākslas muzeja telpām. Tur piemērotākas gleznas klasiskos rāmjos. Fotogrāfijām vairāk atbilst alumīnija rāmji un interjers lakoniskā minimālisma stilā. Ja fotogrāfija ir ļoti liela – aizņem visu sienu vai pusi no tās un veic fototapetes funkcijas –, rāmis vispār nav vajadzīgs," stāsta Raimo Lielbriedis, fotogrāfijas pasniedzējs J. Rozentāla mākslas vidusskolā.

Fotogrāfiju cenas, salīdzinot ar gleznām, ir zemas. Pasaulē atzītu fotogrāfu darbi internetā nereti nopērkami pat par 80 – 100 dolāriem. Protams, neviena abstrakta un mākslinieciska fotogrāfija nevar aizstāt savas ģimenes – bērnu, vīra, sievas, mātes un tēva – fotogrāfijas. Tās izvietojam mājās tāpēc, ka tās ir mīļas, ka tā ir mūsu ģimene. Mūsu dabīgā vide.

"Tas, kā izskatās mūsu mājās reālajā dzīvē, un tas, ko piedāvā interjeru attēli žurnālos, atšķiras visai krasi. Mājokļu interjeru fotogrāfijas žurnālos ir teorētiskā vide, cilvēki dzīvo citādāk. Jaunajos interjeros ir daudz iespēju, kur izvietot gleznas un fotogrāfijas, un tad ir jānovērtē, kā fotogrāfija vai glezna iekļaujas šajā vidē," turpina fotogrāfs.

Mājoklis ar mākslas darbiem ir īpašāks, jo tie dara savu darbu – mūs iedvesmo un uzrunā. Tāpēc jau mēs tiecamies pēc mākslas, pēc skaistā.

SIA «EKOTEKS»
Dizeldegviela
Benzīns
Apkures degviela
Vairumtirdzniecība • Piegāde
T. 67113040, f. 67113039.

Finieris
OSB, DSP, KŠP
Rīga
7382564
29767226
Jēkabpils
5221213
29715695
Zāģēšana (Rīgā) - 0,35 Ls/t.m.
Rīgā, Ganību dambī, 25a
Jēkabpils, Rīgas iela 224b

- Celtniecībai
- Mēbelēm
- Mašīnbūvei
- Reklāmai
- Laivām, jahtām